

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Övriga nämnder
Förvaltning

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering av resultatutjämningsreserv i Jönköpings kommun

Fastställt av kommunfullmäktige, 2023-12-13 § 247

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

1. Syfte och omfattning

Enligt kommunallagen 11 kap 1 § ska Kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen eller regionen. Om kommunen eller regionen har en resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

Riktlinjerna ska vid behov, dock minst en gång per mandatperiod, omprövas av kommunfullmäktige.

Riktlinjerna omfattar Jönköpings kommun.

Denna riktlinje gäller efter beslut av kommunfullmäktige.

2. Bakgrund

Regelverket för god ekonomisk hushållning och Resultatutjämningsreserv återfinns i Kommunallagen kap 11 och i Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) kap 11.

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i verksamhet som bedrivs av andra juridiska personer, det vill säga kommunkoncernen.

God ekonomisk hushållning kännetecknas enligt lagstiftningen av att en kommun inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Det kommunala balanskravet innebär att det i grunden ska råda balans mellan utgifter och inkomster.

Lagen har utformats så att det är upp till varje kommun och region att definiera innebörden av god ekonomisk hushållning. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Enligt kommunallagen ska kommuner och

regioner i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Även för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp i förvaltningsberättelsen i årsredovisning och delårsbokslut. Revisorerna ska göra en bedömning om resultaten i årsbokslut och delårsrapport är förenliga med beslutade finansiella mål och verksamhetsmål.

Från och med 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa förutsättningar reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR) Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt.

Med de förändringar som riksdagen beslutade 25 oktober utifrån lagrådsremissen effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner så tas möjligheten till att reservera medel till en RUR bort. Reservering av medel till resultatutjämningsreserv kan göras sista gången i bokslut/årsredovisning för 2023. Det kommer dock att fortfarande vara möjligt att under en period om 10 år ianspråka kvarvarande medel för att jämna ut intäkter över en konjunkturcykel. Lagändringarna träder i kraft 2024.

3. Mål för god ekonomisk hushållning

För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Definitionen av vad som är god ekonomisk hushållning i den enskilda kommunen eller regionen behöver utgå från den egna situationen och de egna förutsättningarna för ekonomi och verksamhet.

Finansiella mål och verksamhetsmål med indikatorer för god ekonomisk hushållning som ingår i Verksamhets- och investeringsplanen (VIP) och som beslutas av kommunfullmäktige för kommande år utgör Jönköpings kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

4. Riktlinje för resultatutjämningsreserv (RUR)

Dessa riktlinjer omfattar också regelverk om hantering av resultatutjämningsreserv (RUR). I riktlinjerna görs förtydligande kring hur RUR beräknas och vilka förutsättningar som ska gälla för avsättning och när medel ur RUR kan tas i anspråk.

Avsättning

- Reservering till en resultatutjämningsreserv får antingen göras på årets resultat efter resultaträkning eller årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 11 kap 10§ lagen (2018:597) om kommunal redovisning. Reserveringen ska baseras på det resultat som är lägst mellan de båda resultaten.
- Om kommunen har ett positivt eget kapital får den del som överstiger en procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning avsättas.
- Om kommunen har ett negativt eget kapital får den del som överstiger två procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning avsättas.
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv kan göras sista gången i bokslut/årsredovisning för 2023. Därefter kan endast disponering av medel från RUR ske.
- Redovisning av RUR sker i årsredovisningen kopplat till balanskravsutredningen. Varken avsättning till eller disposition av resultatutjämningsreserv påverkar kommunens resultat utan sker som en särskild specifikation av kommunens egna kapital i balansräkningen.

Disponering

- Resultatutjämningsreserven, RUR kan endast disponeras om utvecklingen av årets skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt SKL:s beräkningar) samt om balanskravsresultatet är negativt.
- Medel från RUR kan endast disponeras för att täcka ett negativt balanskravsresultat i årsredovisningen.

- Medel från RUR kan inte användas för att balansera budgeten för att nå ett positivt balanskravsresultat.
- Resultatutjämningsreserven kan finnas kvar och användas som längst till utgången av 2033 då kvarvarande medel ska upplösas i eget kapital.